

ZRZESZ KASZĘBSKŌ

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszebskŏ” wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej „Chcŏ” ukazuje się w kaŕdym numerze czwartkowym — Prenumerata pociwiała 1 pod opaską miesięcznie 40.— zł, prenumeratę pocztowŏ naleŕy odlatywać od 1 do 15 kaŕdziej miesiąca. — Cena pojedynczego numeru 3.— zł.

Redaktor Naczelny: Ignacy Sautenberg, przyjmuje w srody i soboty od godz. 10—12.
Redaguje Kolegium. Wydawca: Spółdz. Wydawn. „Zrzesz Kaszebskŏ”.
Adres Redakcji i Administracji: Weljherowo, Rynek 7. — Skrzynka Pocztowa nr. 30, Telefon 68.

Rok X

Weljherowo — sobota, 25 stycznia 1947

Nr 11

Łużyce

Sluchacze szkół wyższych w Krakowie w wyniku konferencji porozumiewawczej postanowili założyć Akademię Towarzystwo Przyjaciół Łużyc i uchwalili projekt statutu.

Co to są Łużyce?

Łużyce leŕa na zachód od rzeki Nysy Łuŕzyckiej w dorzeczu Sprewy. Oŕwiednicy mieszkanczy tych ziem stanowią dzisiaj liczebnie najmniejszŕ naród słowiański. Nazywają się Łuŕzyczanami, takŕe Serbami wzgl. Sorbami. Jest ich razem na całej kuli ziemskiej okolo pól miliona, w zwartej masie zamieszkajŕch okolo 300 tysięcy, a mówiących pięknym językiem serbskim okolo 200 tysięcy.

Sławne, bohaterkie i zarazem tragiczne są dzieje tego narodu. — Przyszło 2 tysiące lat temu przodkowie kultury wszystkim Słowianom. Znana jest z tego okresu nowoŕczanie t. zw. kultura łuŕzycka, która stwierdza dobitnie, ŕe srookowa Europa zamieszkiwajŕ już dawno o siole ludy słowiańskie. Kiedy na te ziemie poraz pierwszy przybyli — zrzeczy Niemcy?

Wolowicze szczeczy germańskie przetrzodziły się w ciagu wieków w butnych i zaborczych Niemców, odwiecznych wroógów Słowian. Odkaŕd w roku 919-ym z Henrykiem I. Plaznikiem na froncie cesarstwa rzymskiego zasiadła dworasta saska, wybiła ich plemięm germańskim między Odrę a Łabę siedzącach godzinie smiertelnych zmagañ. Przez dlugie wieki z nadludzkim wysiłkiem i bohaterstwem bronili tamtejsze plemiona wiary i mowy swoich ojców. Jednak na skutek nieubлагanego oraz nieumieŕnny na wschód ostateczny uciekły przemocą i zdradę. Na dluzej ostali się Słowianie w puszczy Luneburskiej (poza Łabę), którzy wymarli z koŕcem XVIII wieku oraz Łuŕzyczanie, którzy przetrwali do dnia dzisiejszego.

Badania dziejów narodu łuŕzyckiego poŕaznŕ na nam germańskie metody polityki niemieckiej. Znana są nam dobrze metody Bismarcka i Hitlera. Mimo to łuŕzyczanie dzięki swemu hartowi ducha, patriotyzmowi i przywiązaniu do ziemi ostali się jarnaród. Wiele wycierpieńi Kaszubów i Polaków nie germańskie. Naleko wiŕcej jeszcze ucierpieći Łuŕzyczanie, nie mieli bowiem tej opieki i tak silnego oparcia o wielki naród jak my w Polsce.

Dzisiaj Łuŕzyczanie dajŕ o sobie znać na terenie miŕdzynarodowym. Mówiŕ i głosiŕ o swych wielkowiekowych niewoli w ramach bylego państwa niemieckiego, domagajŕ się swoich słusznych praw do życia niedogległego.

Sprawa Łuŕzyce staje się aktualna. Nadziedz bowiem czas dla tak bar-

Dziennikarze zagraniczni na wyborach

Warszawa (SAP). W sobotę 18 bm. odbyła się w MSZ. konferencja dla dziennikarzy zagranicznych, którzy przybyli ostatnio do Polski w związku z wyborami. Dziennikarze ci reprezentujŕ najpoważniejsze — dzienniki europejskie i Stanów Zjednoczonych oraz wszystkie światowe agencje prasowe.

Na konferencję, której przewod-

nicył dyrektor Departamentu Pras i Informacji MSZ., gen. Grosz, sta wilo się 60 dziennikarzy. Dyr. Grosz udzielił wyczerpujących odpowiedzi na wszystkie pytania, które mu zadano.

Po konferencji dziennikarze ci otrzymali specjalne pisma, uprawniające ich do swobodnego poruszania się w obrębie całej Polski i wglądu

we wszystkie sprawy, związane z wyborami. Okolo 40-tu z nich rozjechało się po Polsce, pragnąc śledzić przebieg wyborów na prowincji.

Dziennikarze zagraniczni wyjechali samochodami dyplomatycznymi po wszystkich większych miastach kraju. Korespondenci pism i agencji zagranicznych byli w Białymstoku, Lublinie, Rzeszowie, Krakowie, Łodzi.

Poza tym wyjechali również w teren powiatów i odwiedzali wioski.

Reuter o wyborach w Polsce

London (BBC). Reuter podaje do wiadomości, ŕe Warszawa, ŕe wyborzy w stolicy Polski odbyły się spokojnie i można stwierdzić duŕą frekwencję.

Korespondenci zagraniczni mieli możność swobodnego poruszania się na terenie całego kraju. Korespondenci stwierdzajŕ, ŕe tajność głosowania została zachowana.

Amerykanci polskiego pochodzenia popierają zachodnie granice Polski

Nowy Jork. „Głos Ludowy” zamieszcza list otwarty Jerzego Sadowskiego, kongresmana polskiego pochodzenia z Detroit — miasta o licznej polskiej Polonii robotniczej — występujący w obronie zachodnich granic Polski.

Autor stwierdza, ŕe Amerykanie nie tylko polskiego pochodzenia, ale i siołwianskiego pochodzenia wogóle powinni się zjednoczyć dla obrony granic polskich nad Odrę i

Nysę. Sadowski poŕezia znaną mowę Byrnasa w Stuttgarcie i oświadczajŕ, ŕe z oburzeniem obserwuje propagandę niektórych pism i rozgłoszeń radiowych o „końcowości odbudowania wielkich i potężnych Niemiec”.

Akademia w Moskwie

Moskwa (TASS). W Moskwie odbyła się uroczysta akademka kŕ czei 2-iej rocznicy wyzwolenia Warszawy. Akademikę zainicjował oŕez kŕmienia stała się manifestacją — przyjął polsko-radzieckiej. Na akademii obecni byli przedstawiciele rządu radzieckiego i ambasady polskiej.

Wystawa czesochosowska w Katowicach

W Katowicach zostanie otwarta w dniu 26 bm. wystawa „Czechosłowacja w latach 1939—1943”, która przed kilku tygodniami ogładajŕa Warszawę. W otwarciu wystawy wezmŕ udział m. in. czesochosowski poseł w Warszawie, dr. Hejret, attache dla spraw wymiany kulturalnej poselstwa czesochosowskiego, dr. Szachow.

W czasie wystawy wyświetlany będzie czesochosowski film „Męczyŕni bez Skrzydeł”.

dzo przez wieki umęczonego [w ŕzemi niewoli Narodu — wolności i równoprawnienia wśród narodów europejskich.

Kontrola rozbrojeniowa Niemiec

Berlin (PAP). W 4 strzelach okupacyjnych Niemiec specjalne ekipy kontrolerów wydelegowanych przez 4 mocarstwa prowadzŕ obecnie dochodzenia celem zbadania w jakim stadium znajduje się rozbrojenie Niemiec. Gdy pierwsze te komisje śledcze wykonałŕ swe zadanie, wyruszą następnie podobne komisje, aby zbadajŕ kontynuację dochodzenia przypuszczalnie w ciagu całego biejącego roku.

Badania obejmujŕ okolo 900 fabryk zbrojeniowych. Wiele z nich zostało zainstalowanych w podziemiach.

Każda z grup dokonywujących inspekcje zwiŕdzi 36 zakładów, po 9 w kaŕdej strrefie. W kaŕdej grupie znajdujŕ się rzeczoznawcy ze wszystkich państw okupujących Niemcy.

Wyboru zakładów, w których ma być przeprowadzona inspekcja, dokonujŕ rzeczoznawcy trzech państw z wyłączeniem państwa okupującego daną strrefę.

Zakłady kruppa będą przedmiotem specjalnej inspekcji w ramach planu likwidacyjnego tych przedsiŕbiostw opracowanego przez 4 mocarstwa.

Komisje inspekcyjne majŕ podwójne zadanie do spełnienia: 1. majŕ one stwierdzić do jakie-

go stopnia likwidacja została już wykonana, oraz

2. majŕ zbadać czy plany mocarstw zmierzajŕ do ostatecznej likwidacji są właściwe i skuteczne.

Projekty te zostały opracowane w paŕdzietniku 1946 r. dla kaŕdziej oddzielnie.

Odroczenie dyskusji nad rozbrojeniem

Nowy Jork (SAP). Delegacja Stanów Zjednoczonych wniosła na Radzie Bezpieczeństwa wniosek odroczenia dyskusji nad rozbrojeniem, do 4 lutego br., ponieważ, w dalszym ciągu istniejŕ rozbieŕd w sprawie procedury. Delegat amerykański, Varen Austin naleŕa, aby Rada Bezpieczeństwa dajŕ pierwszeństwo zagadnieniu kontroli nad energią atomową, natomiast Gromcykŕ sądzŕ natychmiastowego powołania komisji rozbrojeniowej.

Czy zgłoszŕeŕe juŕ

udział przedsiŕbiostwa

na MIŕDZYNARODOWYCH
TARGACH POZNANSKICH

26. IV. — 4. V. 1947 r.

Profesor Joliot o wizycie w Polsce

Paryż (PAP). Po powrocie z Polski do Paryża, prof. Joliot-Curie udzielił przedstawicielowi agencji „France Presse” wywiadu, w którym powiedział:

„Zgotowano nam wspaniałą — przyjęcie. W naszych skromnych osobach pragnęła przyjacielska Polska uczcić całą Francję. We wszystkich miastach, jakie odwiedziliśmy, przede wszystkim w Warszawie, Krakowie i Katowicach stwierdziliśmy ogromny wysiłek na polu odbudowy i odbudowy chłopi, zgromadzeni w Bloku Demokratycznym, wykazywali wielki entuzjazm dla osiągnięć Rządu. Reforma rolna i unarodowienie wielkich przedsiębiorstw przyniosły rządowi pełne zaufanie.

Mówiąc o sytuacji politycznej, Joliot oświadczył:

Istnieją trzy czynniki w Polsce, bawi i przeraża. Jest liczebność ich jest przerażająca. Bandy są inspirowane z zewnątrz. Bez wątpienia istnieją związki pomiędzy terroryzmem polskimi i zagranicznymi — reakcjoniastami. Armia polska wraz z miejscowymi władzami bezpieczeństwa utrzymuje porządek. Przybliżając przesłania i nie stwierdziliśmy żadnego zakłócenia spokoju.

Następnie Joliot podkreślił, że stał się w Polsce uczucie przyjaźni do ZSRR. Stare nastoje anty-

rosyjskie znikają — powiedział. — Władze radzieckie nie mieszają się do spraw wewnętrznych swoich sąsiadów.

Minister Simic z odznaczony orderem Polonia Restituta

Belgrad (PAP). Charge d'affaires ambasady polskiej w Belgradzie, Z. Sten-Stober, odwiedził w towarzystwie stacji wojackiego nika. Brał na i atache prasowego dra Jakubca ministra spraw zagranicznych Jugosławii Simic'a i wręczył mu order Polonia Restituta 2 klasy, którym Prezydent KRN odznaczył go za wybitne wysiłki w dziele utrwalenia braterstwa i współpracy narodów słowiańskich.

Polacy w Niemczech manifestują swą jedność z krajem

Berlin (PAP). W niedzielę odbył się zorganizowany przez Komitet Polski w Niemczech manifest z udziałem kilku tysięcy osób.

Wiece zorganizowane w dniomysł dla Polaków dnia wyborów do Sejmu miały na celu zmanifestowanie solidarności Polaków berlińskich z całym narodem w jego dążeniu do utrwalenia w Polsce ładu demokratycznego.

Jako odpowiedzialny za stracenie 600 patriotów norweskich.

Praga. 22 tysiące obywateli Pragi poniosło szkodę wojenną, oznaczane łącznie na 65 miliardów koron.

Budapeszt. W związku z wielką aferą szpiegowską odwołano przedstawicieli dyplomatycznych Węgier z Paryża, Genewy, Rzymu i Londynu z tytułu utrzymywania kontaktu z stronnictwami faszystowskimi.

Rzym. Po dymalsi Nennego teki ministra spraw zagranicznych objął premier de Ceperi.

Belgrad. Władze austriackie w Karyntii podjęły akcję uchwycenia jugosłowiańskich, czyli wykryli faszystami i udzielił im opieki.

Belgrad. Rozpoczął się tu proces byłego ambasadora amerykańskiego, Pintera, oskarżonego o udział w organizacji faszystowskiej, zamierzającej obalić obecny system polityczny w Jugosławii. Zarzaczono również urzędnicę ambasady amerykańskiej.

Berlin. Dotychczasowe reparacje, spłacone przez Niemcy w różnych wartościach, mają wynieść 10 miliardów dolarów. Dokładnego bilansu jednak nie sporządzono.

Afery. Grecja otrzymała od St. Zjednoczonej nową pożyczkę w kwotę 11 milionów dolarów.

Paryż (PAP). Korespondenci francuscy donoszą z Madrytu, że w lokalu Pelangi wybuchła wieczór bomba zegarowa. Podłożono również bombę pod gmach teatru w Barcelonie, gdzie mieści się znajdowało wielu dygnitarzy hiszpańskich. Bomba zniszczyła wewnętrzne urządzenie teatru. Z ostatniej chwili podjął, że dalsze trasy bomb były w dzielnicach lokalnych Paryża.

— Rada Obrony Narodowej postanowiła wysłać nowym 16 tys. żołnierzy do Indochin.

— Samolot typu „Meteor” o napędzie rakietowym objął drogę Paryż—Londyn w czasie 20 minut i 11 sekund.

— Wiceprezydent Francji parlamentu Dąbrowski, że „Nie tylko serce ale i zdrowy rozum nakazują narodowi czekać, aby pozostał wierny sojusznikowi z ZSRR.”

Londyn. Uroczony brytyjski sir Edward

Anglosasi popierają odbudowę niemieckiego imperializmu

Moskwa (ZAP). Jedną z czołowych gazet sowieckich „Nowy czas” w ostrej formie krytykuje inwestycje anglo-amerykańskie w zachodnich Niemczech.

W czasie, kiedy Stany Zjednoczone — pisze dziennik — odmawiały pożyczek sojusznikom narodom Polski i Czechosłowacji, Niemcom udzieliły wysokich pożyczek na odbudowę gospodarkę, która z kolei przyczyniła się do odrodzenia imperializmu, oraz ekspansji ekonomicznej i politycznej Niemiec. Tymczasem postanowienia podkaszkie przewidują likwidację Niemiec, jako potęg.

Jesli Kaszuba Wspieraj „Zrzecz Kaszuba”

Polacy berlińscy uchwaliли na wiecu szereg rezolucji, które przesłała telegraficznie do najwyższych dostojników Państwa, mają za zadanie doprowadzić do Polacy w Niemczech pragną w tak ważnej dla kraju chwili zmanifestować swój udział w budowie Nowej Polski silnej gospodarczo, jednolitej politycznie i opartej o granice na Odrze i Nysie.

Appleton oświadczył w Londynie, iż mimo kilka lat, zanim będą skonstruowane samochody o napędzie rakietowym, jeszcze dłużej potrwa zanim będzie można wprowadzić w ruch samochody za pomocą energii atomowej.

Londyn. Agencja Reuters donosi z Aten, że 8 ministrów greckiego gabinetu Tsaldaris zgłosiło w sobotę swą rezygnację.

Londyn. Ustalono tu terminy składania memoriałów w sprawie Niemiec przez poszczególne państwa. Polska zgłosiła swą odpowiedź 22 lutego.

Londyn. Do Londynu przybyła duża misja handlowa celem omówienia spraw związanych z wymianą towarową między obu państwami.

NA INNYCH KONTYNTACH

Nowy Jork (PAP). W Brazylii odbędą się pierwsze od 12 lat wybory gubernatorskie w stanach stanowych.

Ottawa. Kardynał Villeneuve, arcybiskup Quebecu, zmarł w Kalifornii w wieku lat 63.

New Delhi. Pierwszy ambasador Indii w St. Zjednoczonych, Asa Fall, się 5 lutego do Waszyngtonu.

Rio de Janeiro (SAP). W 20-tu federalnych stanach Brazylii odbyły się w niedzielę wybory gubernatorskie i senatowe.

Około 2 pól miliona wyborców wzięło udział w głosowaniu.

Waszyngton. W stanie Colorado od czterech dni trwa obrzymy pożar zbiorniczek naftowych.

Kalkutta. W Indiach zostało ogłoszone wezwanie do wszystkich hinduskich pracowników portowych, aby nie udzielali pracy w przemyśle i okrętach udających się do Indochin.

— Otwarta została wieczór druga sesja parlamentu hinduskiego, która rozpoczęła debatę nad projektem Pandi Nehru ogłoszenia wolności i suwerenności republiki hinduskiej. Obrady tu faktu.

— Brytyjska flota wojenna na oceanie Indyjskim rozpoczęła manewry przy brzegach Indii.

— W Singapour deszcz do walki między pracownikami dokowymi, którzy zaatakowali warsztaty portowe, a policją. Nie wiadomo co spowodowało zajście. — 8 osób zostało rannych.

— Z Kairu donoszą, że Rząd egipski zamierza zwrócić się do ONZ w sprawie przyłączenia Sudanu.

Albert Bayet (Francja)

Polska a Niemcy

Przewodniczący Narodowej Federacji Prasy Francuskiej, Albert Bayet nadał za pośrednictwem Polskiej Agencji Prasowej poniższy artykuł specjalny dla prasy polskiej, który ze względu na wagę zgadzaliśmy publikujemy w całości.

Red.

Wyniki polskich wyborów oczekuje się we Francji z niecierpliwością. Pragnie się gorąco, aby zostały wybrany i wierzili wspaniale odrodzenie Polski. Wynik wyborów w Polsce oczekuje się niecierpliwie w Niemczech. Pragnie się tam gorąco, aby w Polsce odbyły ważne, które miały, które tak często ją osłabiały. Nie jest tajemnicą dla nikogo, iż Niemcy, mimo klęski, do której doprowadził je zwycięstwo Hitlera, pozostały wierni dotychczas polityce. Kiedy brak im przyrodzieku i żywności, dysponują oni już pełnymi budżetami propagandowymi i wyznaczonymi do podsycań rozterek w kraju, przez siebie zniechędzonym.

Wiemy też o tym we Francji. Obecnie Paryż został zarzucony anonimowymi ulotkami, w których ordynarynie zaatakowano socjalistów i komunistów. Sam styk ulotek zdradzał ich pochodzenie: obelga Niemiec znaniemu się wola, im tylko wiawiać. Ale propaganda hitlerowska we Francji jest atakowana mało znacząco wobec tego, jaka montaż jest w tej chwili przeciwko Polsce.

Wiadomo, z jaką wielkością odnosi się Hitler do tego, co nazywał „polską zrazą”. Jdym z tego urościł była myśl wypięcia tego wielkiego narodu, którego wyzność intelektualną uważa za zagrożenie dla Anglii. Sądzę, że udu miały odgrywać rolę w Polsce przez wypięcia i masakry.

Wielka była wielkość hitlerowskiej, gwałtownie po wywołaniu, Polska, o której sądził, że zginie, znowu znalazła się w pierwszym rzędzie wielkich demokracji, zabezpieczona przed wszelką nową agresją niemiecką, sojuszem ze Związkiem Radzieckim.

Zerwać za wszelką cenę ten sojusz, zwyciężając Polaków — przeciwko drugiemu, który w ich chwili jedną z wielkich zadań, które stawia przed sobą, odradza się hitlerowski. Oto dlaczego jak za czasów Goebbelsa padają na Polskę wielkie fiolety podżeranych ulotek. Ulotki te oczywiście uchodzą za pisane przez „polskich patriotów”. Było tak samo u nas w przedmówie ostatniej wojny. Niemieckie druki, które zalewały polskie miasta i wieś, nosiły zawsze podpis „grupy warszawskie pod Verdun”, „grupy patriotów antymarksistowskich” itd. Treść stwierdzała, że smutkiem, iż ulotki te spowodowały u nas wielkie erokry, że znalazły one wielu latowatych. Mieć nadzieję, że nasi polscy przyjaciele okażą się bardziej przenikliwi i nie dadzą się oszukać.

Wstawać, by może kiedyś demokratyczne Niemcy. Winiemy wszyscy podjąć wysiłek, aby dzień ten nadzsił możliwie najprędzej. Ale w obecnej chwili nie ma Niemiec demokratycznych. Istnieją obecnie Niemcy ukształtowane przez Hitlera, Niemcy obywateli koncentracyjnych i kofaktorów gazowych, Niemcy, który, choć potężny, są przekroczone, że są „narodem państwa”, że w ich chwili jedną z wielkich zadań, które stawia przed sobą, odradza się hitlerowski. Niemcy te śmiertelnie nie nienawidzą Polski, jak śmiertelnie nienawidzą Francji. Myślą one o odwecie. One nase krajny wysiłek myślnie na bucznoję przed tym bezpośrednim niebezpieczeństwem. Krajne nase wobec tych przykrywki faszystów reprezentują, wolą być w Niemczech, opowiadanie osobowości ludzkiej, słowem to, co się nazywa cywilizacją.

Obaj najbliższe wybory usłyszy wraz ze wspaniałym odrodzeniem Polski, jej nieugięty wole wytrwaniu w pierwszym szeregu walki z faszysmem. Nigdzie nie sprawi to głębsze radości, niż we Francji.

Wieści z kraju i świata POLSKA

Kraków. Polowa prac zwolnionych z polowania w odwołaniu oltarz Włostwa jest już wykonana. W tym samym stopniu zaawansowane są prace, jeżeli chodzi o odwoły poszczególnych figur z oltarz. Przyznasz się, iż w polowie sierpnia br. Oltarz Mariacki zostanie całkowicie odnowiony.

Warszawa. Zniszczona i zrujnowana Warszawa stanowi niezwykły chłonek rynek dobru dla przemysłu drzewnego. W roku 1948 przewozi drzewo dostarczył samej tylko kłepki ponadkowiego 75 tys. m. kw. Dużo części dostaw stanowiły meble. Dostarczono m. in. 5 tys. łosek, przeszło 8 tys. stołów, około 2 tys. szaf ubraniowych oraz 1 tys. ławek szkolnych dla zakładów naukowych.

Warszawa. 3000 zabawek przesłano dzieci Polonii Amerykańskiej — dzieciom polskim. 50% zabawek przeznaczono dzieciom Warszawy.

Wrocław. Schwytano na granicy Gerhard Chwałek, szef organizacji „Wiedergewinnung” (Ziem naszych zachodnich), stworzył ciekawy system porozumiewania się z współpatriotami. Nosili oni pod kaptur w tulony — kawałek kory, w man — listek paperci, w kwietniu — listek zielony, w maju — kwiatki konwalii itp. Pomysłowy „widi” siedzi za kratkami i może obmyślać dalsze znaki.

KRAJE EUROPY

Moskwa (AP). Z Mormalnego donoszą, że rybacy sowieccy wywołali w pobliżu wyspy Wiklandy na morzu Bałtyckim bójkę z rybakami niemieckimi. List zastępca — przed 45 lat ekspedycji. List ten datowany 24 czerwca 1922 r. i, z adresowaniem „Do najbliższego konsulatu amerykańskiego” pochodził od ekspedycji Baldwinia Sieglera, która udawała się na bieżnię północny w 1922 r. i zginęła bez wieści.

Treść listu podaje dane o kilkumiesięcznej — praczon gospodarki w pobliżu — siełskich kłach — gratyfikacji uwiecznionych pomysłom „ren intem”.

Moskwa. Zapadły tu wyniki na zdajców ZSRR, którzy wysłali walczyć się podczas wojny Niemcom. Między szaknymi na pierwszym miejscu znajduje się ataman Krasnow.

Osl. Były szef gąspie w Norwegii, Oskar Hans, został szakany na śmierć,

[illegible]

Na Ziemi Kaszubskiej

Gdynia. Place pracowników straży portowej GUM zostały zrównane ze sławkami funkcjonariuszów Służby Bezpieczeństwa.

Również normy wyżywienia i zapotrzebowania mundurowej służby GUM zostały podwyższone do poziomu Służby Bezpieczeństwa.

— Odsłonił już z Gdyni do Anglii pierwszy po wojnie ładunek biega drabini. Angielski statek „Baltic” zabrał do Londynu m. in. 50 tys. jaj oraz 24 tys. kg bitych gaeł.

— 3 miliardy jednostek pieniężnej przybyło do portu gdynskiego, w darze od Polonii Amerykańskiej.

Pieniężne po rozprawieniu do Gdyni, Warszawy i Poznania i Krakowa z dniem 26 bm. bezpłatnie będzie mógł otrzymać każdy posiadający zezwolenie lekarskie.

Wejherowo. Sekcja Sportowa „Czyelnik” w Wejherowie rozwija się pomyślnie. Liczba członków stale się wzrasta. W obecnej chwili (wczoraj): grupa gimnastyczna i grupa ping-pongowa. W stadium organizacji znajdują się grupy: piłki koszykowej, siatkowej, oraz piłki nożnej.

Sekcja sportowa „Czyelnik” w Wejherowie daje możność uczestniczenia w sporcie wszystkim najmłodszym gimnastykom i sportu.

Kierownictwo sekcji zaprasza chętnych obywateli do współpracy. Zgłaszając sobie się w każdy poniedziałek i czwartek w sal gimnastycznej Państwowego Gimnazjum i Liceum od godz. 19-tej.

Młotownicy sportu korzystają z dobrodziejstwa zdrowia ciała i ducha.

— Uwaga Słepczanie „Harmant”! W niedzielę, dnia 26 bm. odbędzie się o godz. 10 przed południem w lokalu drutów na kładzie przy ul. Wałowej 25 nadzwyczajna na kładzie słupów. Przybycie wszystkich drutów konieczne. Zarząd.

— Kaszubki zgłaszające się na kurs sanitariuszek. W Nr. 7 Zrzeczy pisaliśmy o organizowaniu się 6-cio miesięcznych kursów dla sanitariuszek przy Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Jak nam wiadomo liczba uczestników na kursie jest ograniczona. Ponieważ kurs rozpoczyna się 1-go lutego, należy się natychmiast zgłosić. (Gdańsk — Wrzeszcz, ul. Curie Skłodowskiej 7).

Przypominamy, że przyjmując się kandydatki w wieku 18—25 lat z ukończoną szkołą powszechną lub równorzędną. Przy zgłoszeniu okazać świadectwo szkolne i świadectwo moralności, podpisane przez dwóch wiarygodnych osób.

Kasubki, korzystające z okazji. Obiecajcie sobie zawód sanitariuszek.

— Porwanie w Tufitelerii Włecz Hłeroak — muzyczny odbiór się w sobotę 25 bm. o godz. 18-tej na „Kawalec Neptuna” w Domu Kultury i Sztuki!

— „Podwiercenie okrą naktrenie” odbędzie się w niedzielę o godz. 17-tej w Domu Kultury i Sztuki.

— Jasełka — Liceum Pedagogicznego odbędzie się w niedzielę o godz. 16-tej i 18.30 w sal ob Pruskiego.

— Powołano Związek Cechów w Wejherowie zawiadoma, że Izba Rzemieślnicza w Gdańsku ukonstytuowała się dnia 16. 1. 47 r. zarządza przymusową rejestrację wszystkich warsztatów rzemieślniczych na terenie Powiatu Morlengo, w terminie do dnia 10 lutego 1947 r. Rejestrację przeprowadza na podstawie tego zarządzenia Sekretariat Powiatowego Związku Cechów, na specjalnych formularzach, nadesłanych przez Izbę Rzemieślniczą. Każdy rejestrujący się Rzemieślnik

otrzymuje dowód rejestracyjny. Warunkiem wydania dowodu rejestracyjnego jest wypełnienie ankiety oraz kwestionariusza. Przy rejestracji należy przedłożyć Kartę Rzemieślniczą. Koszt rejestracji wynosi 200,— zł od każdego warsztatu.

Zwracamy uwagę, że rejestracja ta jest przymusowa dla każdego warsztatu i musi być przeprowadzona w nieprzekraczalnym terminie do 10 lutego 1947 r.

— Powołano Związek Cechów w Wejherowie zawiadoma, że Izba Rzemieślnicza nadesłała nam większą ilość legitymacji mistrzowskich i kieszonkowych czeladniczych, w pięknej oprawie w wieloletniej drzewiastej okładce. Celem uzyskania takiej legitymacji należy złożyć podane, odpis dyplomu mistrzowskiego lub świadectwa czeladniczego, uwierzytelnionego przez nasze biuro oraz jedną fotografię. Należy złożyć legitymację są dostępne dla wszystkich, bez względu na to przed jaką komisją Izby Rzemieślniczej egzaminu były składali. Niezbędny warunkiem jest uwierzytelnienie odpisu dyplomu lub świadectwa czeladniczego.

Szermu. W niedzielę 26 bm. o godz. 16 odbędzie się w sal ob „Moca przedstawienia amatorskie p. t. „Komarzik-począ”. Odgłosy! Teatru Ludowego z Gdyni.

Brodnicza Górna (pow. kartuski). W dniach 5 i 6 stycznia br. odbył się pod nazwą nabożeństwa w Bordiny Górnej, polnojeń wódr uroczysty jeździ Szwałczki Kaszubskiej, koncert poled, wykonany przez znanego kompozytora Lubomira Szpińskiego z Kołczewy.

W niedzielę 5. 1. Lubiński Szpiński odegrał wspaniałe na violoncello kilkanaście kółek przy akompaniowaniu organów, oraz siostra kompozytora Wanda Szpińska odpiewała solo przedzielnie kilka kółek. 6. 1. w świetle Trzech Króli wystąpił Lubomir Szpiński z trzechwielkim chórem, który pod batutą kompozytora wykonał szereg utworów (KK).

Stupsk. Główny Urząd Inwalidów uruchomił w Stupsku Państwową Szkołę Ogrodniczą, której zadaniem jest szkolenie inwalidów wojennych i wojskowych. Podania o przyjęcie wraz z życiowym i wypisem z książki inwalidów lub odpisem orzeczenia Komisji rewidziny — lekarskiej stwierdzającej inwalidztwo, należy kierować bezpośrednio do dyrekcji szkoły w Stupsku.

Szczecin. Urząd Wojskowy opracowuje materiały, jakie będą potrzebne do prac organizacyjnych w sprawie zwolnienia w Szczecinie Wyszczel Urzędu Rolniczego względnie Rolniczego Instytutu Badawczego.

GUCZOV MACK GODO:

Vjitejtaż ledzi! Chcemj le so zażej — Beł wu inje w Perdegonach jesni Flitka i rzek:

— Macku, pudzema Roztrbarcha gonia!

— Nij, dreszku, Roztrbarcha z łobą goniaj nie pudą, bo żo gnoż. Do tego tś so muszisz gleszgo

Borowa. Hodowla bobrów białych. Na Ziemiach Odkrytych wznowiono w wielu miejscowościach hodowlę bobrów białych (nutrie) przeważnie na Dolnym Ślasku. W majątku Borowa (pow. Kościelny) znajduje się 540 sztuk nutri.

Remont elewatora zbożowego.

Burow Odbudowy Portu przysłało już do odbudowy elewatora zbożowego w porcie czeladniczek, znajdujących się na porcie „Brazu” „Ewa”.

Nowe osiedle rybackie.

Morski Urząd Rybactwa przysłało do odbudowy osiedla rybackiego Lubin, znajdującego się na wyspie Wolin nad morzem. Składa się ono z 30 zagród. Po przeprowadzeniu niezbędnego remontu dymków, zamieszkie się tam osiedla rybaków morskich. Władze rybactwa mają zamiar

wodę mije wżezek. To je takji buten szeku wżezek na Kaszebach, co le roz na jedno pokolenie się wudę. Roztrbarcha — to je bodej mityczny zając, baro wjelgij, a dō z niego decht belną pieczijn. Goniaj se go w noc na Nowi Rok. Tej se zbżajują jachczara i smakują je wse glupio. Dadzą mu wjelgij mjach abo sece i go postawia w lesie. Do tego mjecha muszi Roztrbarcha wkoczyć — a jachczara puda go nekac. Tej jachczara wobiłdą wkoł i jidą prosto do karczmś so jedynego wpijca. A ten nie bork z mjecha stoi w lesie decht oboko i czekō na Roztrbarcha tak dula, że dżudō do rozumu, że go helno za nos pocignie.

Tak wjelj wjidsz Flitka, że jō to znaje. Ledom jō też roz dobrā pieczijn. Jedem i ledom ledzi, co żejā i doważā zec. Ale jōł chcoł pieczijnś sm zjesc, a jō mjoł zebnāg i zdrec, jak jjiuszim smakōł. Na Roztrbarcha jō z tobā nie pude, ale że jes wu mije goscem — teje so chcema zajeć!

stworzył w tej miejscowości wzorowe osiedle rybactwa.

Bydgoszcz. Centralny Zarząd Przemysłu Drzewnego zorganizował w Bydgoszczy Państwowe Technicum Przemysłu Drzewnego na wzór Liceum Przemysłu Drzewnego z nauki z nauki w nowel szkole technicznej, korzystając będą zmielniczy — stolarze z ukończonymi 7-tna klasami szkoły powszechnej i kilkunaltu praktyką zawodową lub absolwenci zawodowych szkół stolarskich. Ukończenie szkoły daje tytuł technika przemysłu drzewnego. W internacie znajdującym się przy Technicum utrzymanie będzie bezpłatne.

W Miśkowlesach na Pomorzu Zachodnim w pow. chełmińskim nastąpiło powstanie i otwarcie fabryki mial metrycznych.

Ze sportu na Kaszubach

Wrzeszcz. W sali Polonii we Wrzeszczu odbędzie się w niedzielę 26 bm. międzymiastowy mecz bokserski między Łodzią a Wybierzem. W ósemce Wybiera poraż pierwszy walczący będą przedstawiciele sportu kaszubskiego mianowicie Miller w wadze muszej i Bork w wadze półciężkiej obaj z Wejherowa. Miller, bitych przedwielkiem będzie reprezentant Polski Kaminski i w klasyfikacji ogólnopolskiej drugi w tej wadze, będzie musiał wykrwać wszystkie was umiędnicz, ty nie przegrawał. Spotkanie z tak rutynowanym pięciaczłowiek przyniesie mu w ka,ym razie duży korzyści. Borka natomiast typujemy jako zwycięzcę z drugą rekawicą i duży wagi półciężkiej.

Ostrzeżenie.

Ostrzeżenie obywateli Mirachowa i okolicy przed ew. przywłaszczeniem sobie mojej rzeczy złożonej w Mirachowie.

Elwart Fr.

Potrzebna rodzina robotników relnych na ordynale-pensje oraz dziewczyna do dziecka. Warszawa-Młyn, pow. morski. (46)

Unieważnia zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Pudzowski Franciszek, Głazino, pow. morski. (49)

Unieważnia zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Labuda Ljga, Pens, pow. morski. (50)

Ożarja. Runie na sprzedaż. Richard Władysław, Ramie-Zagorze, ul. Ligowa 2. (52)

Potrzebne od zaraz pomocnica do kuchni i obsługi kuchyń. Nałęczyno, ul. św. Szpita 14. (53)

Unieważnia zgubione tymczasowe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Bobudk Selma, Wierzbuchino, powiat morski. (42)

UWAGA

UWAGA

Kupuje
KONIE

na ubój

po najwyższych cenach

A. Plotka

Wejherowo, ul. Wałowa 18 Tel. 115

Potrzebne od zaraz

starsza dziewczyna do kuchni

oraz dziewczyna do dziecka

Jedka Jan, miast żelniczek

Park, ul. Bugulawa 2 (51)

Unieważnia zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Sawicki Leon, Szaryno, pow. morski. (47)

Unieważnia zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Grothowa Franciszek, Wejherowo. (50)

Unieważnia zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Dalcze Helena, Wejherowo, Sobieskiego 263. (53)

Unieważnia zgubione dowód osobisty, książeczkę wojskową oraz dowody dwuch koni na nazwisko Hefl Teodor, Rybno, pow. morski. (54)

Unieważnia zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Bojka Elzbieta, Strzebielno, pow. morski. (48)

Ceny ogłoszeń: drobne za wyraz 8,— zł, poszukiwanie pracy za wyraz 4,— zł. Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi za 1 milimetr wierszowej, przy szerokości 1 szpalty po 10,—. Reklamowe po 12,—. Tłustym drukiem 100proc. drożej.

Tłoczono w Drukarni pod Zarządem Państwowym w Wejherowie.

W-03588